

OBSAH

1	ÚVOD	5
1.1	K čemu nám je astronomie a astrofyzika?	5
1.2	Povaha astronomie	6
1.3	O této učebnici	8
2	SLUNEČNÍ SOUSTAVA	11
2.1	Pohyby planet ve skutečnosti a na obloze	11
2.1.1	Rozměry a vzdálenosti	11
2.1.2	Dráhy planet	12
2.1.3	Rotace planet	13
2.1.4	Co vidíme na obloze	14
2.2	Merkur a Venuše	19
2.2.1	Merkur	19
2.2.2	Venuše	20
2.2.3	Skleníkový jev	21
2.3	Země	23
2.3.1	Zemské nitro	23
2.3.2	Atmosféra Země	29
2.3.3	Blízký kosmický prostor	34
2.4	Měsíc	39
2.4.1	Základní údaje	39
2.4.2	Slapy	41
2.4.3	Zatmění Měsíce a Slunce	42
2.5	Ostatní planety	46
2.5.1	Mars	46
2.5.2	Obří planety	48
2.6	Planetky, komety a meteoroidy	50
2.6.1	Planetky	50
2.6.2	Komety	51
2.6.3	Meteoroidy	52
2.6.4	Dopady větších těles na Zemi	54
2.7	Slunce	55
2.7.1	Nitro Slunce	56
2.7.2	Sluneční atmosféra	58

2.7.3	Sluneční aktivita	59
2.8	Dějiny sluneční soustavy	62
2.8.1	Slunce a planety	62
2.8.2	Země	64
2.9	Jak to vše víme	68
2.9.1	Určování základních veličin	68
2.9.2	Dopplerův jev	71
2.9.3	Určování stáří hornin	73
3	HVĚZDY A GALAXIE	76
3.1	Úvod do hvězdné astronomie	76
3.1.1	Cíle a metody	76
3.1.2	Základní pojmy	77
3.2	Charakteristiky hvězd	79
3.2.1	Hvězdná velikost	79
3.2.2	Paralaxa a vzdálenost	81
3.2.3	Spektrum	83
3.2.4	Další stavové veličiny hvězd	86
3.3	Vznik a vývoj hvězd	88
3.3.1	HR diagram	88
3.3.2	Vznik hvězd	89
3.3.3	Vývoj hvězd a jejich konečná stadia	90
3.4	Naše Galaxie	94
3.5	Jiné galaxie	99
3.6	Kosmologie	104
4	DODATKY	110
4.1	Život ve vesmíru	110
4.2	Kalendář	113
4.3	Jak lidé poznávali vesmír	114
4.4	Astronomická pozorování	122
4.5	Řešení problémů	124